

Finansklagenemnda Person

Avgjørelse FinKN-2020-725

14.10.2020

Landkreditt Forsikring AS

Yrkesskade/yrkessykdom - Yrkesskadeforsikringsloven (YFL)

Akilleskade 2007 - CRPS – årsakssammenheng – inntektstap i 2018, 2019 og fremtidig inntekt.

Forsikrede skulle skyve en tung tralle, da hun kjente det smalt i akilles. Hun fikk diagnosen komplekst regionalt smertesyndrom (CRPS) og selskapet utbetalte menerstatning gruppe 4 og dekket inntektstap til og med 2013, og senere for 2014. Forsikrede fullførte i 2017 graden bachelor i matvitenskap og ble utplassert hos forskjellige bedrifter i forbindelse med arbeidsavklaring hos Nav. På bakgrunn av arbeidsavklaringsrapporter og flere legeerklæringer, konkluderte Nav i 2019 med at det ville være vanskelig for forsikrede å være i ordinært arbeid uten oppfølging. Saken gjaldt tvist om erstatning for tapt inntekt i 2018 og 2019 og tap i fremtidig inntekt. Etter nemndas vurdering forutsatte saken omfattende umiddelbar bevisførsel og egnet seg ikke for nemndas skriftlige klagebehandling. Saken ble avvist fra behandling i Finansklagenemnda.

Saksfremstilling

Forsikrede (f. 1982, produksjonsarbeider) kjente 12.9.07 at det smalt i akillesområdet, da hun skulle skyve en tung tralle på jobb. Fastlegen henviste henne samme dag til Sykehuset Ø. for røntgen pga. mistanke om brudd i foten. Røntgen avkreftet imidlertid dette. Forsikrede var deretter på diverse utredninger og behandlinger i en lengre periode på diverse sykehus og hos fysioterapeut. Journalnotatene viser at forsikrede tidlig viste symptomer på refleksdystrofi og komplekst regionalt smertesyndrom ("**CRPS**"). Etter hvert ble hun også diagnostisert med CRPS.

Selskapet godkjente ulykkeshendelsen som yrkesskade 7.10.08.

Det er innhentet flere spesialisterklæringer. Samtlige konkluderer med årsakssammenheng mellom yrkesskadehendelsen og smertesyndromet. Dr. S. anga 6.4.09 varig medisinsk invaliditet (VMI) til 15 %, dr. A. anslo 26.3.10 og 4.6.10 vmi til 60 %, dr. Gu. anslo 7.3.11 og 5.12.11 vmi til 55 % og Dr. G. 7.3.11 og 5.12.11 vmi til 50 %.

Dr. G. uttaler i sin erklæring under overskriften Vurdering og konklusjon:

...

... Hun er stadig 100% ufør i NAV-systemet. Hun har imidlertid pågående avanserte studier, og hun har hatt tilnærmet normal studieprogresjon, hensyn tatt til hennes omsorgsoppgaver. Det er likevel utvilsomt at hennes kroniske smertetilstand, hennes vesentlige gangvansker, hennes generelle bevegelsesvansker, hennes søvnvansker og sekundære plager har vesentlig innvirkning på både yrkesutøvelse, på studier, og på generell funksjonsevne. Denne reduserte funksjonsevnen vil være varig. Den er koblet til en vesentlig redusert livskvalitet, først og fremst som følge av smerter, men også med redusert evne til en rekke fritidsaktiviteter og sosiale gjøremål.

Saken har også vært klaget til NPE som innhentet uttalelse fra dr. F. Hans oppgave var begrenset til å vurdere sannsynligheten for at sykdommen ble utløst av behandlingsfeil. Han mente at det mest sannsynlig ikke var sammenheng mellom behandlingen og pasientens smertetilstand.

Selskapets rådgivende leger har også ved flere anledninger vurdert klagers vmi i saken og skadens betydning for hennes ervervsevne.

Forsikrede skulle etter planen avslutte sine studier høsten 2012, men måtte utsette dette pga. sykdom og problemer med sønnens barnehageforhold.

Selskapet utbetalte i august 2014 ménerstatning gruppe 4 og dekket forsikredes inntektstap til og med 2013. Selskapet mente imidlertid at det ikke forelå adekvat og påregnelig årsakssammenheng mellom ulykken i 2007 og hennes totale uførhet fra og med 2014.

Forsikrede klagde saken til Finansklagenemnda januar 2015 og sekretariatet konkluderte med at forsikrede ikke hadde sannsynliggjort at yrkesskaden hadde påført henne et inntektstap utover det selskapet hadde dekket.

Forsikrede innhentet deretter ytterligere dokumentasjon fra Nav, herunder en "Helhetsvurdering av arbeidsevne" utarbeidet 29.1.15, hvor det blant annet heter i innledningen:

Du har videre hatt mye helseplager og fått barn med medfødt hjertefeil i utdanningsperioden. Du har også hatt en vanskelig hjemmesituasjon da du har hatt en barnefordelingssak i rettssystemet. Dette har ført til at du har hatt vansker med å følge den opprinnelige planen for utdanning og har måttet forskyve eksamener og forelesninger.

Selskapet dekket etter dette inntektstap også for 2014, men avslo krav for 2015. Nemndas sekretariatet ga 21.8.15 selskapet medhold i dette.

I Legeerklæring ved arbeidsuførhet av 14.11.16 uttaler fastlegen at det var usikkert om forsikrede ville make 100 % arbeid. Han mente videre at det var sammenheng mellom skaden og de begrensningene hun fortsatt hadde. Av et poliklinisk notat 21.15.16 (feildatert) fremgår at hun "har rester av CRPS, har hatt forbedringsperiode under graviditet. Fortsatt hemmet funksjon."

Av Navs Aktivitetsplan datert 19.6.17 fremgår at forsikrede har fullført studiet, og at Nav har vurdert at hun grunnet helseplager hadde behov for oppfølgingstiltak for å avklare arbeidsevnen gjennom arbeidstrening, og å få klarlagt behov for tilrettelegging i arbeid, mv. Hun fikk av den grunn forlenget arbeidsavklaringspenger (med fulle yrkesskadefordeler) 16.3.17 og 20.6.17.

Det fremgår av epikrise utferdiget 9.10.17 at forsikrede "har rester etter CRPS i høyre fot. Hun går nå til fysioterapeut, bruker ingen faste medisiner".

A. (som Nav samarbeidet med ifm. arbeidsavklaringen) skriver i statusrapport 20.10.17 blant annet:

Begrunnelse for videre oppfølging:

Kandidaten har merkbar bedring med tanke på skaden hun har i beinet. Hun har endret behandlingsform, og det gir resultater. Nå har hun langt mer overskudd i hverdagen, og føler hun har nok overskudd til både jobbe med skolen, og begynne i arbeidstrening. ...

U.t opplever kandidaten som langt mer optimistisk nå enn tidligere, og jeg ser store muligheter for å få vedkommende ut i bortimot full stilling på sikt. Hvertfall 75-80%.

...

Helse: ...

Redusert helse, grunnet yrkesrelatert skade i beinet. Tilstanden har bedret seg betraktelig den siste tiden.

Hun hospiterte 23.10.17-23.1.18 hos B., senter for mestring og rehabilitering. Det fremgår av hospiteringsavtalen at hun skulle begynne i 50 % og øke dersom helsen tillot det. Hun arbeidet i perioden som kostholdsveileder.

Fastlegen noterte 9.2.18 at forsikrede er "ikke blevet bedre" i benet, men jobber 50 % hos B. og det "fungerer bra mhp hennes tilstand".

I Legeerklæring ved arbeidsuførhet 8.3.18 uttaler fastlegen at arbeidsevnen på grunn av skaden har gitt forsikrede varig nedsatt arbeidsevne i flere yrker, men at behandling antas å føre til bedring av arbeidsevnen. Smertene kunne stanse henne i å utføre tungt fysisk arbeid og arbeid som inkluderte store "gangbevegelser i løp av arbeidsdagen".

AAP opphørte fra 7.3.18, jf. vedtak 19.3.18 fordi forsikrede hadde mottatt AAP i 7 år. Vilåårene for ytterligere forlengelse ble vurdert å ikke være oppfylt.

Det fremgår av et notat opprettet av forsikredes advokat etter samtale med veileder på A 6.6.18, at "Hans vurdering er at hun "max vil fungere i en 50% stilling forutsatt at det er mindre kjøring enn det var mellom B og hjemstedet. Med "max" mener han at det er mulig at arbeidsevnen er lavere enn 50 %".

Av en sluttrapport fra A, 31.7.18, fremgår at forsikrede er utdannet innen reklame, markedsføring, grafisk design og matvitenskap. Det heter videre at hun etter:

en periode på 50 %, økte til 60 % noe som ikke var gjennomførbart. Vi reduserte tilbake til 50 %, noe som var tøft, men det gikk. Mye av grunnen til at det var såpass tøft, var at det var ca. 30 minutters kjøring hver vei, og bilkjøring oppleves som ekstra belastende på helsesituasjonen. En stilling hvor det ikke er behov for like mye kjøring, vil fungere greit.

Det fremgår imidlertid også at 50 % i perioder var vanskelig. Hun vurderte, og arbeidsgiver oppfordret henne til, å starte egen virksomhet innen samme bransje. Hun registrerte seg i Brønnøysund, og hadde allerede begynt å få forespørsler fra tidligere pasienter ved B. Arbeidsevnen ble vurdert til ca. 50 %.

Fastlegejournalen 22.8.18 omtaler slitenhet og hun få diagnosen mild depresjon i tillegg til skaden i benet. Slitenheten var tilknyttet tiltaket via Nav og smerteproblematikken, at hun er alenemor, og hadde hatt barna i ferien. Hun var tom for kraft og overskudd. Hun kunne ikke forestille seg å klare jobb, barn og familie samtidig. Hun var ikke interessert i mer behandling på sykehuset.

I brev 5.11.18 til selskapet opplyses at forsikrede var "villig til å oppgi krav om dekning av lidt inntektstap til og med høsten 2017. Hun fikk graden bachelor matvitenskap høsten 2017". Det heter at spørsmål "knyttet til forsinkelse i studiet/attføring skulle med dette være ryddet av veien". I brevet heter det videre under overskriften Pågående prosess med å avklare arbeidsevne. Årsak til løpende tap:

...

Etter avsluttet tiltak på B har hun siden august 2018 hatt ukentlige oppfølgingsmøter på S Arbeidsinkludering (som har overtatt etter (A) i prosessen med å skaffe arbeid/praksisplass. Mtene vare i rundt 1 time. I tillegg jobber hun tid på egen hånd i prosessen med å skaffe seg en praksisplass der målet er å finne en arbeidsgiver som er villig til å ta henne inn for å se hvor mye hun kan fungere hos denne ... Hun har forsøkt å retablere egen bedrift. Dette har ikke ført frem. Det er i dag ubetydelig aktivitet i bedriften.

...

I Legeerklæring ved arbeidsuførhet 31.1.19 uttalte legen at forsikredes arbeidsevne var redusert til 30 % og uttalte:

... Denne 30% er heller ikke sådan at man kan planlegge det til en rutine faste dager jobb. Det er uke hvor pas ikke takler at bruke kroppen pga smerter og derfor ikke vil kunne passe evt. jobb hun måtte finne. A-giver der vil aksepterer denne rytmen vil også være få at finne. ...

Nav avslo søknad om uføretrygd 7.3.19. Hennes arbeidsevne var ikke avklart i samarbeid med Nav-veileder. Samme dag avslo Nav søknad om ytterligere arbeidsavklaringspenger. Hun hadde mottatt AAP i maksimalt tilgjengelig stønadsperiode. Det forelå etter Navs vurdering ikke en så alvorlig sykdom at hun fylte vilåårene for unntak fra karensbestemmelsen.

I sluttrapport 22.3.19, etter arbeidsutprøvingstiltak hos M. 1.8.18 til 22.3.19, er konklusjonen at "deltaker ikke innfrir kravene til dagens arbeidsmarked grunnet helseutfordringer. Deltaker søker utfør". Hun hadde da prøvd seg i en stilling med 3,5 timer to dager i uken, med mulighet til å avtale nærmere hvilke dager og tidspunkt. Hun "kom seg igjennom de første tre ukene, men deretter sa det stopp". Daglig bruk av smertestillende fjernet kun smertetoppene, og den siste dagen kastet hun opp pga. smerte.

Selskapet avslo å dekke ytterligere krav. Saken ble klaget inn til Finansklagenemnda 19.12.18, men ble avsluttet da selskapet fremsatte et nytt tilbud om minnelig løsning basert på en ytterligere utbetaling på kr 200 000, jf. brev 20.6.19. Partene ble ikke enige, og saken ble klaget inn for Finansklagenemnda på ny.

I ettertid er det oversendt en arbeidsevnevurdering datert 19.12.19, hvor det fremgår at det siste tiltaket som ble gjennomført var tiltaket hos M. Det heter videre under overskriften Resultat:

På bakgrunn av din kompetanse og arbeidserfaring innen blant annet kostholdskonsulent, operatør og renholder vurderes det, isolert sett, at dine muligheter for arbeid er gode. NAV vurderer imidlertid at dine helseplager er av en slik karakter at disse gir deg store begrensninger sett mot ordinært arbeidsliv. Du har prøvd ut medisinsk behandling/rehabilitering, og det vurderes at videre oppfølging per i dag er smertelindring. Det vurderes at det er behov for ytterligere utprøving i arbeidsrettede tiltak.

Etter vår vurdering er arbeidsevnen din nedsatt på en slik måte at det er vanskelig for deg å være i ordinært arbeid uten oppfølging fra NAV. ...

Nav innvilget 20.1.20 aap med yrkesskadefordeler for perioden 14.5.19-3.5.20. Vedtaket viser at inntekten før skaden var 2004: kr 283 904, 2005: kr 181 944 og 2006: kr 225 420.

I brev 5.8.20 opplyste forsikrede at hun fortsatt mottar aap, og at det ikke er blitt "iverksatt eller er planlagt andre tiltak i perioden etter vedlagte sluttrapport fra S".

Forsikrede har i det vesentlige anført at hun har krav på å få dekket inntektstapet for 2018 og 2019, samt tap i fremtidig inntekt. Samtlige spesialister har konkludert med at ulykken er årsaken til hennes helseplager. Nav, et annet selskap og selskapet har lagt til grunn at hun har en varig og alvorlig skade, og har utbetalt ménerstatning. Hun har i dag ingen familiære eller psykososiale utfordringer. Hun bor alene samme med sine to barn og er arbeidssøker. Arbeidsutprøvingene avdekket at hun har nedsatt arbeidsevne. Uten skaden ville hun vært i full jobb. Hun forstår ikke hvor selskapets anførsel om psykososiale belastninger som forhindrer arbeid, er hentet fra. Utbetalingen av aap ble stoppet 19.3.18 fordi hun hadde mottatt ytelsen i maksimal stønadstid, men er nå innvilget igjen. Krav om uføretrygd ble avslått 7.3.19 fordi Nav mente hun fortsatt ikke var ferdig avklart. Navs klare standpunkt er at nåværende helseutfordringer og arbeidsuførhet skyldes arbeidsulykken i 2007, se bl.a. den nyeste arbeidsevnevurderingen. Det er altså sannsynlig at hun vil få et fremtidig inntektstap. Hvor høy den fremtidige uføregraden vil bli, er det ikke mulig å si noe sikkert om, men arbeidsutprøvingene dokumenterer en sannsynlig fremtidig delvis uføregrad. Selskapet bør starte å dekke løpende inntektstap frem til endelig avklaring av fremtidig inntektstap foreligger. Selskapet har erkjent ansvar for skaden i brev 7.10.08, herunder forpliktet seg til å dekke de tap hun har som følge av skaden. Hun kan derfor ikke se at spørsmål om ansvar og adekvans kan være relevante tema i denne saken, se RG-1991-1216.

Selskapet har i det vesentlige anført at det ikke er årsakssammenheng mellom hendelsen 12.9.07 og inntektstapet fra og med 2018, og at hun ikke har sannsynliggjort at skaden har medført et tap i fremtidig inntekt. Den medisinske og rettslige situasjonen er nå en annen enn den var da selskapet utbetalte ménerstatning i 2014 ettersom plagene nå ikke er like omfattende. Det har vært vesentlig færre legebesøk relatert til fotplagene de senere årene, noe som betyr at den medisinske invaliditeten ikke lenger ligger i området 45–54 %. Vurderingen av hennes arbeidsevne må ta

utgangspunkt i den helsemessige situasjonen som hun rent faktisk har. Fotskaden har nå ikke særlig betydning for at hun ikke er i jobb. Dokumentasjonen viser en svært sammensatt situasjon som også er preget av betydelige psykososiale belastninger. Nav stanset utbetalingen av aap og avsto søknaden om uføretrygd. Dette viser at også Nav mener at det er andre forhold enn de medisinske som begrunner at hun nå ikke er i arbeid. En grunnerstatning skal utmåles på grunnlag av en økonomisk differansebetraktning. Det er usikkert hvilken inntekt hun ville hatt om ulykken tenkes bort - om hun med omskoleringen (som i praksis er dekket av selskapet) nå har en lavere økonomisk inntektsevne enn hun ville hatt om hendelsen tenkes borte.

Når man nå i ettertid ser journalen fra skadetidspunktet og frem til d.d. (når Nav vurderte at det er psykososiale belastninger som forhindrer arbeid), ser man at symptombildet ikke er forenlig med det man ser ved CRPS. Det forelå ingen objektiv skade, hun utviklet blant annet symptomer i hele høyre side av kroppen, og legene mente at dette skyldtes en sentral sensitisering med utgangspunkt i foten. Med HR-2018-557-A fikk man avklart at en slik årsaksforklaring skal avvises i erstatningsrettslig sammenheng. At selskapet feilaktig har bekreftet at hendelsen er en arbeidsulykke, vil kunne være et relevant moment i en eventuell adekvansvurdering.

Saken bør avvises, ettersom den bare kan bli forsvarlig behandlet i en samlet, muntlig hovedforhandling der begge parter kan føre vitner og medisinske sakkyndige.

Finansklagenemnda Persons begrunnelse

Saken gjelder om det er sannsynliggjort at skaden i 2007 er årsak til forsikredes manglende ervervsevne nå og gir rett til erstatning for tapt inntekt i 2018 og 2019 og av tap i fremtidig inntekt.

Selskapet har bestridt årsakssammenheng mellom hendelsen 12.9.07 og forsikredes inntektstap fra og med 2018 og fremover. Selskapet har, som redegjort for foran, utbetalt ménerstatning og dekket forsikredes inntektstap for 2014. Nemndas sekretariat har tidligere gitt selskapet medhold i at hun ikke hadde sannsynliggjort årsakssammenheng mellom skaden i 2007 og et inntektstap i 2015. Sekretariatets vurdering ble ikke brakt inn for nemnda. Forsikrede har i 2017 ervervet en bachelorgrad. Hun anfører imidlertid at skaden i 2007 fremdeles påfører henne inntektstap og har krevd erstatning.

Med hjemmel i pkt. 4.1 bokstav d) i Finansklagenemndas vedtekter kan en sak avvises dersom saken ikke lar seg behandle uten at dette i særlig grad går utover klageorganets effektivitet, jf. lov om godkjenning av klageorganer for forbrukersaker § 14 første ledd bokstav f. Det fremgår videre av Prop. 32 L (2015-2016) pkt. 10.6.1.3 at avvisningsregelen kan benyttes "der klageorganet ikke anser tvisten å være egnet for deres behandling, for eksempel på grunn av bevisspørsmål".

Saksbehandlingen ved Finansklagenemnda er som kjent utelukkende skriftlig og saker som krever muntlig bevisføring blir derfor avvist. Dette fremgår bl.a. av nemndas avgjørelser 2019-553 og 2019-994.

Etter nemndas syn vil tvistespørsmålet i saken, slik den nå står, forutsette omfattende umiddelbar bevisførsel ikke bare i form av partsforklaring fra klager og selskapet, men også vurdering av spørsmålet om årsakssammenheng mellom skaden i 2007 og hennes manglende ervervsevne nå, samt bevisavhør av representant for Nav om hvorfor Nav mener at forsikredes ervervsevne ikke er avklart. Det vil videre være nødvendig med omfattende beregninger av inntektstapet dersom det sannsynliggjøres hel eller delvis årsakssammenheng mellom skaden i 2007 og ervervsevnen nå. Slik nemnda ser lar saken seg ikke behandle uten at det i særlig grad vil gå utover klageorganets effektivitet og saken egner seg derfor ikke for klagebehandling i Finansklagenemnda.

Avgjørelsen er enstemmig.

Finansklagenemnda Persons konklusjon

Saken avvises fra videre behandling i Finansklagenemnda.

Ved behandlingen deltok Karin M. Bruzelius (leder), Tonje Giertsen (selskapsrepresentant) og Paal Bjønness (forbrukerrepresentant).